

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi kehitysalueelle tehtävien investointien korotetuista poistoista annetun lain 2 ja 8 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi kehitysalueelle tehtävien investointien korotetuista poistoista annettua lakia. Pienet ja keskisuuret yritykset voisivat tehdä verotuksessa korotetut poistot myös vuosina 2001—2003 tekemiensä investointien hankintamenoista. Kolmena ensimmäisenä verovuonna tällaisen käyttöomaisuuden hankintamenosta tehtävän poiston enimmäismäärä olisi säännönmukai-

nen poisto korotettuna 50 prosentilla.

Esitys liittyy valtion vuoden 2001 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2001 alusta. Lakia sovellettaisiin ensimmäisen kerran verovuodelta 2001 toimitettavassa verotuksessa.

PERUSTELUT

1. Nykytila ja ehdotetut muutokset

Kehitysalueelle tehtävien investointien korotetuista poistoista annetun lain (1262/1993) mukaan kehitysalueelle perustetun tuotantolaitoksen ja matkailuyrityksen käyttöomaisuuden hankintameno saadaan vähentää verotuksessa säännönmukaisia poistoja suuremmin poistoin. Uuden tuotantolaitoksen ja matkailuyrityksen lisäksi veronhuojennus koskee myös tuotantolaitoksen ja matkailuyrityksen merkittävää uudistamista ja laajentamista. Korotettu poisto voidaan tehdä omaisuuden käyttöönottovuonna ja kahtena sitä seuraavana vuonna. Näinä vuosina vähennettävän poiston enimmäismäärä on elinkeinotulon verottamisesta annetussa laissa (360/1968) säädetyn poiston enimmäismäärä korotettuna 50 prosentilla.

Kehitysalueelle tehtyjen investointien korotetuista poistoista annettua lakia muutettiin vuoden 1998 alussa siten, että veronhuojennukseen ovat oikeutettuja vain kehitysalueella toimivat pienet ja keskisuuret yritykset. Pienenä tai keskisuurena yrityksenä pidetään yritystä, jonka palveluksessa on vähemmän kuin 250 henkilöä ja jonka liikevaihto on enintään 120 miljoonaa markkaa

tai taseen loppusumma on enintään 60 miljoonaa markkaa. Lisäksi tulee täyttyä laissa säädetyt yrityksen riippumattomuutta ja pienistä tai keskisuurista yrityksistä muodostettuja ryhmittymiä koskevat ehdot.

EY:n valtioneuvoston päätöksen ja sääntöjen johdosta lain soveltamisalaa on vuodesta 1998 lähtien lisäksi rajoitettu siten, että tukea ei myönnetä toimialoille, joille annettavat tuet ovat EY:n perustamissopimuksen mukaan kiellettyjä tai joihin liittyy erityisiä rajoituksia (niin sanotut herkät alat). Koska verolakia sovelletaan sellaisenaan kaikissa lain piiriin kuuluvissa tapauksissa, herkkiin aloihin liittyviä kieltoja ja rajoituksia ei voida ottaa huomioon yksittäisiä investointeja arvioitaessa, vaan toimialat on suljettu kokonaisuudessaan veronhuojennuksen ulkopuolelle. Verotukea ei siten myönnetä investointeihin, jotka kohdistuvat maataloustuotteiden jalostukseen, teräksen ja teräsputkien valmistukseen, autojen ja auton osien tai tekokuitujen valmistukseen taikka laivojen valmistukseen tai korjaukseen.

Kehitysalueelle tehtävien investointien korotetuista poistoista annettua lakia sovelletaan investointeihin, jotka tapahtuvat alueiden kehittämiseksi annetun lain (1135/1993) 7 §:n nojalla annetussa valtioneuvoston pää-

töksessä määritellyllä kehitysalueen ensimmäisellä tai toisella tukialueella. Kehitysalueesta ja sen tukialueista annettu valtioneuvoston päätös (1244/1999) on voimassa vuosien 2000—2006 ajan. Uudessa päätöksessä kehitysalueiden I ja II tukialueen yhteinen väestökattavuus on vähentynyt 25,5 prosentista 20,8 prosenttiin. Tukialueet sijaitsevat pääosin Pohjois- ja Itä-Suomessa.

Kehitysalueelle tehtävien investointien edistämiseksi veronhuojennusta ehdotetaan jatkettavaksi siten, että pienet ja keskisuuret yritykset saisivat tehdä korotetut poistot verovuosina 2001—2003 tekemistään investoinneista. Esimerkiksi irtaimen käyttöomaisuuden poisto olisi tällöin kolmena ensimmäisenä vuonna 25 prosentin sijasta enintään 37,5 prosenttia ja tuotantorakennuksen poisto 7 prosentin sijasta enintään 10,5 prosenttia.

Lain soveltamisalan piiriin kuuluvien yritysten toimiala- ja kokorajoitukset pysyisivät ennallaan. Huojennuksen alueellinen soveltamisala säilyisi niin ikään ennallaan eli sitä sovellettaisiin kehitysalueen I ja II tukialueella tehtyihin investointeihin.

2. Esityksen vaikutukset

Ehdotuksen arvioidaan lisäävän vuonna 2001 veronhuojennukseen oikeutettujen yritysten poistoja 169 miljoonalla markalla. Poistojen lisääntyminen merkitsisi veron tuoton alenemista noin 50 miljoonalla markalla vuodelta 2001 toimitettavassa verotuksessa. Valtion osuus veron tuoton vähenemisestä olisi noin 30 miljoonaa markkaa, kuntien osuus 19 miljoonaa markkaa ja seurakuntien osuus vajaat miljoona markkaa. Seuraavina vuosina veron tuoton väheneminen olisi vastaavasti 70 miljoonaa markkaa vuonna 2002 ja 80 miljoonaa markkaa vuonna 2003 sekä 15 miljoonaa markkaa vuonna 2004.

Korotettujen poistojen vähentäminen verotuksessa aiheuttaa vastaavasti poistojen pienemisen myöhempinä vuosina. Kokonaisuutena tarkastellen yrityksen veronhuojennuksesta saama etu muodostuu poistojen etupainotteisuudesta johtuvasta korkoedusta. Ehdotuksen johdosta yritysten verotuksen lykkääntymisestä korkohyötynä saama etu on arviolta 30 miljoonaa markkaa.

Verotuen vaikuttavuutta aluepoliittisena ohjauskeinona on vaikea arvioida.

3. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu virkatyönä valtiovarainministeriössä. Esityksestä on pyydetty lausunnot kauppa- ja teollisuusministeriöltä, sisäasiainministeriöltä ja Verohallitukselta. Lausunnonantajilla ei ole ollut huomautettavaa esityksen johdosta.

4. Muita esitykseen vaikuttavia seikkoja

4.1. Riippuvuus muista esityksistä

Esitys liittyy valtion vuoden 2001 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

4.2. Riippuvuus kansainvälisistä sopimuksista

EY:n valtiontukea koskevat säännökset perustuvat EY:n perustamissopimuksen 87—89 artiklaan. Lisäksi on eräiden alojen tukia koskevia erityissäännöksiä. Perustamissopimuksen 87 artiklan mukaan valtiontuki, joka voi vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, on yhteisöoikeuden vastainen. Tukitoimen käsitteeseen voi sisältyä myös yrityksille myönnettävä veronhuojennus.

Investointien korotettuja poistoja koskeva ohjelma on EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua tukea, sillä se suosii määrätyillä alueilla sijaitsevia yrityksiä. Kyseinen tuki on investointitukea pk-yritysten valtiontukia koskevien yhteisön suuntaviivojen mukaisessa merkityksessä (EYVL C 213, 23.7.1996). Komission päätöksessä (17.03.1999 K(1999) 759 lopullinen), komissio on katsonut, että voimassa oleva kehitysalueiden veronhuojennus-tukijärjestelmä noudattaa yhteisöjen valtiontukia koskevia suuntaviivoja eikä ole vastustanut järjestelmää.

Ehdotettu tuki on ilmoitettu EY:n perustamissopimuksen 88 artiklan 3 kohdan mukaisesti komissiolle. Ehdotettu tuki on sellaista Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 88

artiklassa tarkoitettua tukea, jonka toteuttamiseen tulee saada komission lupa. Tuki voidaan saattaa voimaan vasta sen jälkeen kun komission hyväksyntä on saatu.

5. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan asetuksella säädettävänä ajankohtana. Ratkaisuun on päädytty siksi, että tukiohjelmaa ei saa saattaa voimaan ennen komission päätöstä tuen soveltuvuudesta yhteismarkkinoille.

Asetus lain voimaantulosta tullaan antamaan välittömästi sen jälkeen kun laki on vahvistettu ja tuen hyväksyttävyyttä koskeva päätös on saatu. Lakia sovellettaisiin ensimmäisen kerran verovuodelta 2001 toimitettavassa verotuksessa.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

kehitysalueelle tehtävien investointien korotetuista poistoista annetun lain 2 ja 8 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan kehitysalueelle tehtävien investointien korotetuista poistoista 17 päivänä joulukuuta 1993 annetun lain (1262/1993) 2 §:n 2 momentti ja 8 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 1215/1998, seuraavasti:

2 §

Veronhuojennukseen oikeuttavat investoinnit

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös elinkeinotoimintaa harjoittavaan pieneen tai keskisuureen yritykseen, joka verovuosien 1998—2003 aikana tekee siinä tarkoitetun investoinnin. Käyttöomaisuuden hankintamenosta saadaan tehdä 5 §:ssä tarkoitettu korotettu poisto, jos yritys on verovuoden päättyessä pieni tai keskisuuri yritys. Mitä tässä momentissa säädetään ei kuitenkaan sovelleta, jos yrityksen toimialana on:

- 1) maataloustuotteiden jalostus;
- 2) teräksen tai teräsputkien valmistus;

- 3) tekokuitujen valmistus;
- 4) autojen tai auton osien valmistus; taikka
- 5) laivojen valmistus tai korjaus.

8 §

Voimaantulo

Lakia sovelletaan verovuosilta 1994—2007 toimitettavissa verotuksissa.

Tämä laki tulee voimaan asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran verovuodelta 2001 toimitettavassa verotuksessa.

Helsingissä 22 päivänä syyskuuta 2000

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ministeri *Suvi-Anne Siimes*

*Liite
Rinnakkaistekstit*

Laki

kehitysalueelle tehtävien investointien korotetuista poistoista annetun lain 2 ja 8 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kehitysalueelle tehtävien investointien korotetuista poistoista 17 päivänä joulukuuta 1993 annetun lain (1262/1993) 2 §:n 2 momentti ja 8 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 1215/1998, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 §

Veronhuojennukseen oikeuttavat investoinnit

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös elinkeinotoimintaa harjoittavaan pienen tai keskisuureen yritykseen, joka verovuosien 1998—2000 aikana tekee siinä tarkoitetun investoinnin. Käyttöomaisuuden hankintamenosta saadaan tehdä 5 §:ssä tarkoitettu korotettu poisto, jos yritys on verovuoden päättyessä pieni tai keskisuuri yritys. Mitä tässä momentissa säädetään ei kuitenkaan sovelleta, jos yrityksen toimialana on:

- 1) maataloustuotteiden jalostus;
- 2) teräksen tai teräsputkien valmistus;
- 3) tekokuitujen valmistus;
- 4) autojen tai auton osien valmistus; taikka
- 5) laivojen valmistus tai korjaus.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös elinkeinotoimintaa harjoittavaan pienen tai keskisuureen yritykseen, joka verovuosien 1998—2003 aikana tekee siinä tarkoitetun investoinnin. Käyttöomaisuuden hankintamenosta saadaan tehdä 5 §:ssä tarkoitettu korotettu poisto, jos yritys on verovuoden päättyessä pieni tai keskisuuri yritys. Mitä tässä momentissa säädetään ei kuitenkaan sovelleta, jos yrityksen toimialana on:

- 1) maataloustuotteiden jalostus;
- 2) teräksen tai teräsputkien valmistus;
- 3) tekokuitujen valmistus;
- 4) autojen tai auton osien valmistus; taikka
- 5) laivojen valmistus tai korjaus.

8 §

Voimaantulo

Lakia sovelletaan verovuosilta 1994—2004 toimitettavissa verotuksissa.

Lakia sovelletaan verovuosilta 1994—2007 toimitettavissa verotuksissa.

Tämä laki tulee voimaan asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran verovuodelta 2001 toimitettavassa verotuksessa.
